

Referans:

Atalay, C., & Kanat, S. (2017). Dijital çağda sanat ve sanat eğitim programlarındaki yeri [Art in the digital age and its place in the art education syllabus]. In Cumhuriyetin ışığında yükseköğretimde sanat eğitimi uluslararası sempozyumu: Sempozyum bildirisi kitabı (pp. 146-147). Gazi Üniversitesi.

DİJİTAL ÇAĞDA SANAT VE SANAT EĞİTİM PROGRAMLARINDAKİ YERİ**ART IN THE DIGITAL AGE AND ITS PLACE IN THE ART EDUCATION SYLLABUS****Cevat ATALAY¹****Sevtap KANAT²****ÖZET**

146

Her geçen gün gelişen ve değişen teknolojiyle birlikte yaşanan dijital çağda, bilgisayar teknolojisini kullanan sanat; yeni kavramlarını, yeni bir terminolojiyi ve kendi dilini oluşturmaya başlamıştır. Bunun sonucunda geleneksel sanat kavramları da değişmeye başlamıştır. Fotoğrafın icadından resimde fotomontaj kullanımına ve sonrasında görüntünün dijitalleşmesiyle devam eden gelişim sürecinde yeni medya ortamının oluşması, uygulama alanlarının gelişmesi, ürünün sayısız çeşitlemelerinin yapılabilmesi, veri tabanlarının avantajları, pazarlama gücünün artması ile yeni bir sanat piyasasının oluşması çağın getirdiği özelliklerdir. Ayrıca geleneksel yöntemlerin maliyet artırıcı özellikleri de ortadan kalkmakta, sanat yapıyı ile izleyici arasındaki geleneksel mesafe kalkmış izleyici sergilemenin bir parçası durumuna gelmiştir. İnterneti, akıllı telefonları aktif olarak kullanan dijital nesil sanat eserlerine erişim kolaylığı yaşamaya başlamıştır.

Böyle bir sanat ortamında gelişen teknolojiyi kullanan ve bu gelişim hızına ayak uydurabilen geleceğin sanatına yön verecek sanatçıların yetiştirilmesi, sanatın gerekliliğini ve önemini gelecek kuşaklara açıklayacak görsel sanatlar eğitimcisi olarak sanat öğrencilerinin yetiştirilmesi önemlidir. Bu aşamada eğitim kurumlarımıza ve eğitimcilerimize çok önemli işler düşmektedir. Müfredatların sürekli güncellenmesi, kullanılan materyallerin gelişen teknolojiye uygun olarak yenilenmesi zorunludur. Eğitimcilerin ise bu bilgi donanımlarına sahip olması gerekmektedir.

Bu çalışmada yöntem olarak literatür taraması yapılmıştır. İnönü Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültelerinde 8 dönem boyunca okutulan derslerin mevcut durumunun ne olduğu, müfredat programlarının incelenmesi ve teknolojinin programlara nasıl yansıtıldığının belirlenmesine çalışılmış ve bu konularda öneriler sunulmuştur.

1 Doç. Dr., Namık Kemal Üniversitesi, G.S.T.M. Fakültesi, otantikresim@gmail.com

2 Yrd. Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, GSF, Grafik Tasarım Bölümü, sevtap_4444@hotmail.com

Anahtar kelimeler: Sanat, sanat eğitimi, dijital sanat, dijital çağ

ABSTRACT

The art, using the computer technology, has started to create its own concepts, terminology and language in the digital age which develops and changes all the time. Consequently conventional art concepts began to change accordingly. From the invention of photography to the use of photomontage in pictures, and later the formation of the new media, the development of application areas, possibility of making the numerous variations of the product, advantages of databases, increasing market power, and boom of a new art sector are all the features of this digital age. In addition, the cost enhancing features of the traditional methods have been eliminated; and the distance between the work of art and the audience has decreased, the audience has been a part of the exhibit. The digital generation using the internet and smart phones have started to experience the ease of access to works of art.

In this atmosphere, it is important to grow up students of art as the teachers of visual arts who will teach the necessity and importance of the art to next generations, and it is also important to grow up artists who use the developing technology and keep pace with this development and direct the art in the future. At this stage, the role of our educational institutions and trainers is very important. It is necessary to update the curriculums and renewal of the materials used in accordance with the evolving technology is crucial. It is a must for trainers to be equipped with this information.

In this study, literature search has been used as a method. The courses taught for 8 terms in the Fine Arts in İnönü University and Gazi University have been analyzed, and the curriculums in these universities have been investigated and tried to understand how technology is used in these programs and lastly some proposals on these issues have been provided.

Keywords: Art, Art Education, Digital Art, Digital Age

1.GİRİŞ

Sanat, insanoğlunun var olduğu günden beri çeşitli şekillerde hayatın içinde kendine bir yer bulmuştur. İnsanoğlu geliştikçe, bilim ve teknoloji ürettikçe sanat da kendi kimliğini kazanmış ve toplumlar için önemli değerlerden biri haline gelmiştir. İnsan ve sanat, her zaman teknoloji ile iç içe yaşamıştır. Mağara devrinde kayalara resim çizen insanlar da o dönemin teknolojisini, alet ve malzemelerini kullanmıştır. Robinson'a (2003, s.197) göre; bir sanatçının elinde, herhangi bir malzeme ya da alet sanat yapıtına dönüşebilir (Akt: Ayaydın,55, s.2010).

19. Yüzyılda fotoğraf makinası, radyo ve televizyon gibi teknolojik buluşlar ile toplumda birçok değişikliklere yol açarken sanat alanında da köklü değişikliklere neden olmuştur. Sanat doğayı taklit etmek yerine farklı arayışlar içine girmiştir.

Sanat, 1960’larda hızla gelişen teknolojiyi kullanarak izleyicinin karşısında alışılmadık bir şekilde daha şaşırtıcı ve düşündürücü bir dinamiğe kavuşmuştur.

Kavramsal sanatla birlikte sanatçı, düşüncelerini aktarmak için her türlü malzemeyi kullanmaktan çekinmemiştir. Gündelik, tuhaf, garip, sıra dışı nesneler kullanılarak izleyicinin zihinsel bir sürece girmesi amaçlanmıştır. Geleneksel sanat formlarından uzaklaşan sanatçı endüstri çağının yarattığı hızlı yaşam biçimi ve hızlı tüketim kültürüne ayak uydurmaya başlamış ve sanat dünyasında Happening adı verilen eylemler üretilmeye başlanmıştır. Bu sanat çalışmalarını belgelemek amacıyla video çekimleri yapılmış, sanatçıların bu şekilde elektronik görüntünün olanaklarını keşfetmeye başlaması gibi birçok farklı nedenle video sanatı ortaya çıkmıştır.

Bilgisayarların sanatçılar tarafından kullanılmaya başlanmasıyla birlikte yeni sanat biçimleri ortaya çıkmıştır. Wands (2006) gelişen ve aynı zamanda ucuzlayarak erişilmesi daha kolay hale gelen dijital araç ve gereçlerin sanatçılara mekân içinde sınırsız ifade biçimlerinin kapılarını açtığını belirtmiştir (Akt: Bulut, 2014, s.121).

Paul (2008)’a göre; Bilgisayar kullanılarak üretilen Dijital sanat, “üretilişinde veya sergilenmesinde, dijital teknolojilerden araç ve/veya ortam olarak yararlanılan sanatsal anlayış” dır (Akt:Avcı, 2015, s.867).

Çuhacı’nın ifade ettiği gibi; Dijital sanat denildiğinde karşımıza çok geniş bir çalışma alanını ve süreci kapsayan bir kavram çıkmaktadır. Bilgisayar teknolojilerinin kullanıldığı ilk grafik düzenlemelerden, geleneksel sanat formlarının (fotoğraf, heykel, resim vb.) sınırlarının genişletilmesi, yeniden üretilmesi, kopyalanması, çoğaltımı ve arşivlenmesi için kullanılmasına; günümüz mühendislik inşası, etkileşimli gerçek/sanal ortamlara ya da yapay zekânın gelişim sürecini ve sonuçlarını ortaya koymaya yönelik projelere dek neredeyse bütün çalışmalar dijital sanat başlığı altında tanımlanmaktadır (Akt: Türkmenoğlu, 2014, s.94).

Görsel iletişimin sürekli yenilendiği bir geçiş ve değişim döneminde

“.....video, dijital ortam, çoklu ortam ya da yeni medya sanatı, birçoğumuzun alışık olduğundan tamamen farklı bir galeri deneyimi sunar ve bu nedenle bu türden çalışmaları sanat olarak kabul etmekte zorlanırsınız. Farklı zamanların farklı sanatlar yarattığı söylenebilir ya da Alman oyun yazarı Bertolt Brecht’in 1938’de yazdığı gibi: “Gerçeklik değişir; gerçekliği yansıtmak için sunum şekilleri de değişmelidir” “Gerçekliğimiz” değiştiğine göre sanatçıların buna yanıt vermesine şaşırmamak gerekir”. (Graham Whithamand Grant Pooke, 2013, s.143-144).

21. yüzyılda teknolojideki baş döndürücü gelişmeler sayesinde bilgisayarların modelleri, özellikleri ve kullanımları oldukça çeşitlenmiştir. Sürekli olarak da yeni sürümler daha yeni donanımlarla piyasaya sunulmaktadır. Bütün meslek grupları için farklı kurgulamalarla bilgisayarlar ve programlar bulunmaktadır. Bu nedenle tasarımcı ve sanatçılar için daha fazla ifade imkanı ortaya çıkmıştır.

Daha önce iki boyutlu tasarımlar yapan sanatçı gelişen teknoloji ile piyasaya sürülen yeni bilgisayar programlarıyla üç boyutlu sanal bir ortamda çalışabilmekte, ürünlerini iki ya da üç boyutlu olarak çıktı alıp sergileyebilmektedir. Özellikle de Tasarım için üretilen bilgisayarlar tasarımcılara, sanatçılara daha çok seçenek ve imkân sunmaktadır.

Masaüstü yayıncılık, grafik iletişim teknolojisini kökünden değiştirmiştir. Günümüzde bir grafik tasarım bürosunda en önemli masa üstü yayıncılık aracı bilgisayardır. Bazı iletişim uzmanları, içinde bulunduğumuz çağı, elektronik yayıncılık çağı olarak adlandırmaktadır. New York Times'ın sanat yönetmeni Roger Black, masaüstü yayıncılığı; iletişimcilerin istedikleri her şeyi yazıp, tasarlayıp basabildikleri büyümlü bir dünyaya benzetmektedir (Becer, 2005, s.121).

Bilgisayar kullanılarak, resimler, animasyonlar ve müzik üretilebilir... “image processing” teknikleriyle görüntüler ekranda hiç görülmeden işlenebiliyor. Yani görüntü animasyon- film-ses-metin bileşimini kullanan “Yeni Medya” tekniklerinin sanatsal kullanımından bahsedilmektedir (Kutup, 2010, s.19).

Sanatçı eserlerini üretirken dijital teknolojiyi araç olarak kullanmakta ve alışmalarında Photoshop, Painter, Bryce, 3D Studio Max, Poser, Artrage, Paint Shop Pro, Illustrator, Phopto Paint, Photolmpact, Painter Callassic, Ultra Fractar, Terragen, Ray Dream, CorelDraw, gibi bilgisayar programlarını kullanmaktadır.

Hareketli görüntüler üretebilen dijital kamera, sanatçının çok fazla vakit harcamasına gerek kalkmaksızın yapıtını ürettiği anda görüntüyü kaydedebilmekte ve otomatik olarak dağıtabilmektedir. Bu da sanatçıya faydalı bir zaman tasarrufu sağlamaktadır. Artık izleyicinin görüntülere bakmak için sanatçının onları üretmek zorunda olduğundan daha fazla zaman harcaması gerekmektedir (Groy, 2014, s.91). ...dijitalizm ile birlikte sanat yapıtı ve izleyici arasındaki geleneksel eser- izleyici ilişkisi karşılıklı etkileşime dayalı bir ilişkiye dönüşmüştür. ...medya sanatının sanal ortamla üretilip açıklanıyor olması, yapıtla izleyici arasındaki geleneksel mesafeyi ortadan kaldırıyor; izleyiciyi sergilemenin bir parçası kılıyor (Yılmaz,2011, s.222).

Dijitalleşme görsel sanatları performans sanatına dönüştürürken küratörlükte bu değişimden nasibini almıştır...böyle bir dönemde küratör eskisinden çok daha güçlü bir hale gelmektedir. Küratör artık sadece sergileyen değildir, görüntüye can veren kişiye de dönüşmüştür. Çağdaş küratör daha ziyade görünmeyeni görünür hale getirir. Meydana getirilen görüntüyü önemli oranda değiştiren seçenekler hazırlar. Görüntü verisini görselleştirmek için kullanılması gereken teknolojiyi seçerek yapar (Groy, 2014, s.87).

Yeni medya ortamının gündelik hayatın yeni sistemi olduğunu söylemek abartılı olmaz. Zira bilgi hizmetleri, ekonomi, iletişim, eğitim ve sanat gibi alanların altyapısını yeni medya oluşturmaktadır. Bu noktadan hareketle1980’li yıllardan beri değişerek gelişen; küresel kontrol, üretim-tüketim, arz-talep, dağıtım ve ‘kriz’ ortamları, yeni araçların sürekli yaratılmasını gündeme getirmiştir. Bunun tipik örneklerini internet ortamında, sonucunu ise reklam, sanat, tasarım ve eğitim rekabetinde görmekteyiz... Sürekli güncellenebilir ligi, her zaman ulaşılabilirliği ve koşulsuz kolay erişimli oluşu, maddesiz üretilebilmesi ve daha fazla görsellik içermesiyle, yeni bir gerçeklik ve yeni bir sanat alanı demektir (Yılmaz,2011, s.224).

Teknolojik gelişmeler ve bununla birlikte sanattaki değişimlere paralel olarak eğitim alan grafik tasarım bölümü öğrencileri grafik tasarımcı unvanını alırlar. Ayrıca Pedagojik formasyon dersleri olarak Mes-

lek liselerinde Grafik- fotoğraf Alanı'na atanarak grafik öğretmeni olabilirler. Reklam ajanslarında, yayın evlerinde, matbaaların grafik tasarım birimlerinde, grafik tasarım stüdyolarında, fotoğraf stüdyolarında, sanat yönetmeni olarak, gazete ve dergilerde tasarımcı olarak görev yapabilirler.

Grafik Tasarım Bölümlerinin Eğitim Programları

İnönü Üniversitesi				Gazi Üniversitesi			
ADI	TEORİ	UYG.	AKTS	ADI	TEORİ	UYG.	AKTS
Temel Tasarım I	4	4	10	Temel Tasarım I	1	6	9
Desen I	2	2	5	Desen I	3	0	4
Sanat Tarihi I	2	0	3	Sanat Tarihi I	2	0	3
Perspektif	1	2	3				
Temel Bilgi Teknolojileri				Temel Bilgi Teknoloji-			
I	2	1	3	leri I	3	0	3
				Bilgisayarla Tasarım I	2	0	4

Tablo 1. 1. Yarıyıl

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili ve İngilizce ortak dersler listeye alınmamıştır. Birinci dönemde iki üniversite arasındaki fark İnönü Üniversitesinde Perspektif dersi işlenirken Gazi Üniversitesinde Bilgisayarla Tasarım I dersi verilmektedir. Bu ders İnönü Üniversitesinde 3. dönem verilmektedir. Temel Tasarım I ve Desen I derslerinin AKTS'leri farklıdır.

İnönü Üniversitesi				Gazi Üniversitesi			
ADI	TEORİ	UYG.	AKTS	ADI	TEORİ	UYG.	AKTS
Temel Tasarım II	4	4	10	Temel Tasarım II	1	6	8
Desen II	2	2	5	Desen II	3	0	3
Sanat Tarihi II	2	0	2	Sanat Tarihi II	2	0	3
Grafik Tasarım Tarihi	2	0	2				
Mitoloji ve İkonografi	2	0	2				
Temel Bilgi Teknoloji-				Temel Bilgisayar ve İle-			
leri II	2	1	3	tişime Giriş	3	0	3
				Fotoğraf I	3	0	4
				Bilgisayarla Tasarım II	0	2	2

Tablo 2. 2. Yarıyıl

Mitoloji ve İkonografi dersi Gazi Üniversitesinin müfredatında bulunmamakta. Fotoğraf dersi ise İnönü Üniversitesinde 3. dönem verilmektedir. Bilgisayarla Tasarım II dersi İnönü Üniversitesinde 4. dönem verilmektedir. Grafik Tasarım Tarihi dersi Gazi Üniversitesinde 4. ve 5. dönemde olmak üzere iki dönem verilmektedir. İnönü Üniversitesinde tek dönem görülmektedir. AKTS 'lerde farklılık göze çarpmaktadır.

İnönü Üniversitesi				Gazi Üniversitesi			
ADI	TEORİ UYG. AKTS			ADI	TEORİ UYG. AKTS		
Grafik Tasarım I	4	4	10	Vektörel İllüstrasyon	2	1	4
Tipografi I	1	2	4	Fotoğraf II	3	0	5
Bilgisayar Destekli							
Grafik Tasarım I	2	2	5	Proje 1	3	3	10
Özgün Baskı I	2	2	5	Sanat Tarihi III	2	0	3
Fotoğraf I	2	1	3	Desen 3	3	0	3

Tablo 3. 3. Yarıyıl

Özgün Baskı dersi Gazi Üniversitesinde seçmeli dersler arasındadır İnönü Üniversitesinde mecburi dersler arasındadır. Desen Dersi İnönü Üniversitesinde İki dönem uygulanırken Gazi Üniversitesinde Dört dönem verilmekte. Tipografi dersi İnönü Üniversitesinde daha önce verilmeye başlanıyor. Gazi de ise 4 ve 5. dönem veriliyor. İllüstrasyon dersi İnönü Üniversitesinde 5. dönem verilmeye başlıyor. Sanat Tarihi dersi İnönü Üniversitesinde iki dönem verilmekte iken Gazi Üniversitesinde Üç dönem veriliyor. İnönü Üniversitesinde verilen Grafik tasarım dersi içeri ile Gazi Üniversitesinde beş dönem verilmekte olan Proje dersi içerikleri birbirine yakın olup isim farklılığı vardır.

İnönü Üniversitesi				Gazi Üniversitesi			
ADI	TEORİ UYG. AKTS			ADI	TEORİ UYG. AKTS		
Grafik Tasarım II	4	4	10	Tipografi I	2	0	4
Tipografi II	1	2	4	Görsel Tasarım Tarihi I	2	0	3
Bilgisayar Destekli							
Grafik Tasarım II	2	2	5	Fotoğraf III	3	0	5
Özgün Baskı II	2	2	5	Proje 2	3	3	10
Fotoğraf II	2	1	3	Desen 4	3	0	4
Serbest Seçmeli Ders II 1	2	2	3				
Staj I	0	0	0				

Tablo 4. 4. Yarıyıl

Grafik Tasarım Tarihi Gazi Üniversitesinde İki dönem veriliyor. Fotoğraf dersi ise İnönü Üniversitesinde iki dönem uygulanırken Gazi Üniversitesinde Üç dönem veriliyor. İnönü Üniversitesinde öğrenciler Staj için uygulamaya gönderilmektedir.

İnönü Üniversitesi				Gazi Üniversitesi			
ADI	TEORİ UYG. AKTS			ADI	TEORİ UYG. AKTS		
Grafik Tasarım III	4	4	10	Tipografi II	2	0	4
Görsel Disiplinlerde							
Göstergebilim	3	0	4	Proje 3	3	3	9
İllüstrasyon I	2	2	4	Dijital Tasarım I	2	0	3
Estetik ve Sanat Felsefesi	2	0	2	Görsel Algının Temelleri	2	0	3
				Görsel Tasarım Tarihi			
Alan Seçmeli Ders I	2	2	5	II	2	0	3
				İletişim Sosyolojisi	2	0	3

Tablo 5. 5. Yarıyıl

İki Üniversite arasında farklı olarak Estetik ve Sanat Felsefesi, İllüstrasyon dersi Gazi Üniversitesinde seçmeli dersler arasındadır. İletişim Sosyolojisi, görsel algı dersi İnönü Üniversitesinin seçmeli dersleri arasındadır.

İnönü Üniversitesi				Gazi Üniversitesi			
ADI	TEORİ UYG. AKTS			ADI	TEORİ UYG. AKTS		
Grafik Tasarım IV	4	4	10	Ambalaj Tasarımı	3	0	4
Modelaj ve Maket	1	2	4	Proje 4	3	3	9
İnteraktif Medya Tasarımı	2	2	4	Dijital Tasarım II	2	0	3
Deneyisel Tasarım	2	2	4	Yaratıcı Yazı	2	0	2
Alan Seçmeli Ders II	2	0	3	Görsel Algı Psikolojisi	2	0	4
Serbest Seçmeli Ders IV	1	2	5	Çağdaş Sanat Kuramları	2	0	4
Staj II	0	0	0				

Tablo 6. 6. Yarıyıl

Gazi Üniversitesinde işlenen Çağdaş Sanat Kuramları dersinin benzeri ders İnönü Üniversitesi'nde 8. Dönem Çağdaş Sanat ve Yorum dersi olarak işlenmektedir.

İnönü Üniversitesi				Gazi Üniversitesi			
ADI	TEORİ UYG. AKTS			ADI	TEORİ UYG. AKTS		
Mezuniyet Projesi I	4	4	12	İnternet Yayıncılığı	2	0	5
Dijital İllüstrasyon	2	2	3	Proje 5	3	3	12
Animasyon I	2	2	5	Portfolyo Tasarımı	3	0	5
Alan Seçmeli Ders III	2	2	5	Tasarım Kültürü	2	0	3
Alan Seçmeli Ders IV	2	2	5				

Tablo 7. 7. Yarıyıl

Dijital İllüstrasyon dersi, İnönü Üniversitesinde zorunlu dersler arasında iken, Gazi Üniversitesinde seçmeli dersler arasında yer almaktadır.

İnönü Üniversitesi				Gazi Üniversitesi			
ADI	TEORİ UYG. AKTS			ADI	TEORİ UYG. AKTS		
Mezuniyet Projesi II	4	4	12	Mezuniyet Projesi	3	3	17
Çağdaş Sanat ve Yorumu	2	0	3	Çoklu ortam Tasarımı	2	2	5
Animasyon II	2	2	5	Profesyonel Yaşam	2	0	3
Portfolyo Tasarımı	1	2	5				
Alan Seçmeli Ders V	2	2	5				

Tablo 8. 8. Yarıyıl

Çoklu ortam Tasarımı dersi Gazi Üniversitesinde zorunlu dersler arasında iken, İnönü Üniversitesinde seçmeli dersler arasında yer almaktadır. Portfolyo Tasarımı dersi İnönü Üniversitesinde 8. yarıyılıda okutulmakta, Gazi Üniversitesinde ise 7. yarıyılıda okutulmaktadır.

2. SONUÇ

Teknolojik gelişmeler sanat dünyasında köklü değişimlere sebep olmuştur. Teknolojinin sanatı yok edeceği düşüncesinin tersine sanata dinamizm katmakta ve insanı kendine bağımlı hale getirmiştir.

Klasik tekniklerin aksine bilgisayar programları sanatçıya kolaylık ve hız kazandırabilir fakat eserin kalitesini belirleyemez. Bu sanatçının yaratıcı zekâsının ürünüdür. Teknoloji sadece bir araçtır. Sanatsal düşünce ve yaratıcılık insana özgüdür. İnsan dışında hiçbir canlı da sanat eserini yaratmanın hissiyatı bulunmaz. Yaratıcılık sanatçının elinde bulundurduğu tek güçtür.

Türkiye’de teknolojik gelişmeleri yakından takip eden genç kuşak sanatçıların, grafik tasarım, görsel iletişim gibi sanatsal eğitim alan kişilerin dijital sanat ürünleri ürettiği görülmektedir. Sadece Grafik Bölümlerinde değil Güzel Sanatlar Eğitimi bölümlerinde de öğrenciler teknolojiye entegre edilmelidir. Amaç eğitimde uygulanan geleneksel yöntemleri ret etmek değil gerekli değişimler ve eklemelerle sanat eğitimi güncellenmelidir.

Sanatçıların dijital çağda sanat üretmesinin kolay olduğunu söylemek hata olur. Tekrara gitmeden çağın gerektirdiği bilgi ve beceriye sahip olmak gerekir. Bunun içinde geleceğin akademisyenlerinin ve sanatçılarının iyi eğitim alması gerekir. Bu eğitimi verebilecek üniversitelerimize ve eğitim programlarımıza gerekli önem verilmeli, programlarında sürekli güncellemeler yapılmalıdır.

İki Üniversitenin eğitim programları incelendiğinde programda yer alan temel derslerin benzerlik gösterdiği, daha sonraki dönemlerde ise diğer derslerin farklılık gösterdiği, aynı olan derslerde bile uygulama ve teorik ders saatlerinin farklı olduğu görülmektedir. Bu farklılığın sebebinin ders veren öğretim elemanlarının uzmanlık alanları ile ilgili olduğu düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

Avcı, E. (2015). Dijital sanat bağlamında dijital teknolojilerin güzel sanatlar eğitimine entegrasyonu. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8 (41), 866-882.

Ayaydın, A.(2010). Temel tasarım eğitiminde bilgisayar teknolojisinin gerekliliği ve geleceği. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15, 52-62.

Becer, E. (2005). *İletişim ve grafik tasarım*. Ankara: Dost Kitabevi Yayınları.

Bulut, İ. (2014). 21. yüzyılda yeni teknolojilerin yarattığı sanat anlayışları ve görsel sanatlar öğretmeni yetiştiren kurumların eğitim programlarındaki yeri [Özel Sayı]. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4 (1), 117-129.

Groys, B. (2014). *Sanatın gücü*. İstanbul: Hayalperest Yayınevi.

Kutup, N. (2010). İnternet ve sanat, yeni medya ve net art. *Akademik bilişim’10 - XII. akademik bilişim konferansı bildirileri*, 9-20.

Türkmenoğlu, H.(2014). Teknoloji ile sanat ilişkisi ve bir dijital sanat örneği olarak instagram. *Ulakbilge*, 2 (4), 87-100.

Whitham, G. & Pooke, G. (2013). *Çağdaş sanatı anlamak*. İstanbul: Optimist Yayın Dağıtım.

Yılmaz, M. (2011). *Sanatın günceli güncelin sanatı*. Ankara: Ütopya Yayınevi.

CUMHURİYETİN IŞIĞINDA YÜKSEKÖĞRETİMDE SANAT EĞİTİMİ ULUSLARARASI SEMPOZYUMU

International Symposium on Arts Education in Higher Education in the Light of Republic 23 - 24 - 25 Kasım / November 2016

www.sanategitimi.gazi.edu.tr